

ՏՕՆԵՐ ԵՒ ՀԱՆԴԵՍՆԵՐ

ՄՈՒՐԱՏ-ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԵՒ Ս. ՂԱԶԱՐՈՒ ՄԷՋ

Ա.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐՎԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ

Գեղեցիկ ու կրթական սովորութիւն մը, որ ամէն տարի անխափան կը կրկնուի Մուրատ - Ռափայէլեան վարժարանի մէջ Բարեկենդանի օրերուն, թատերական ներկայացումներն են, կազմակերպուած աշակերտներէ, առաջնորդութեամբ իրենց դաստիարակ Հայրերուն:

Փետրուար 15ին նախ խաղերէն լեզուով բեմադրուեցաւ խաղացի բարեկամներու, Ուսուցչական մարմնի եւ ծանօթներու առջեւ «Ivonnik» պատմական տրամբ, որ իր սրտաշարժ նիւթով յուզեց հրաւիրեալները: Կը ներկայացնէր Փրանսական յեղափոխութիւնը կանխող վանտիական ապստամբութեան մէկ դրուագը, ուր պատանի մը ուժաթափ ու վհատած գինուորներու սրտին մէջ կը յաջողի ներշնչել հայրենասիրութեան հուրը եւ կրկին զինելով՝ մղել պատերազմի: Այդ պատանիի դերը կատարեց մեծ յաջողութեամբ Յակոբ Հաբիսեան՝ արժանանալով երկար ծախհարութիւններու: Նոյն օրը իբրեւ զաւելչա ներկայացուեցաւ նաեւ «Lo scherzo dei veleni» երգախառն կտորը, որ շատ հաճելի անցաւ իր զուարթ նկարագրով:

Փետրուար 16ին տեղի ունեցաւ երկրորդ ներկայացումը. այս անգամ վեներտիկի հայ գաղութին, Ս. Ղազարու Միաբանութեան անդամներուն ու աշակերտութեան առջեւ: Գերայ. Աբրահայրը, Հ. Սրապիոն Վ. Ուլուհոնեան անձամբ եկած էր նախագահելու ներկայացման հանդէսին՝ քաջալերելու համար վարժարանին աշակերտները:

Բեմադրուած էր կեղծ Ուտիկանայետը կատակերգութիւնը մէկ արարով, որուն մէջ փայլեցաւ յատկապէս իր սրամիտ ու աշխոյժ խաղարկութեամբ՝ Եղուարդ Եփրեմեան կեղծ ոստիկանի դերին մէջ: Ապա մէկ քանի արտասանութիւններէ եւ Պ. Իգնատիոս Աստուածատուրեանի՝ այլեւս ա-

ւանդական դարձած կարգ մը զուարճախօսութիւններէն ու երգերէն վերջ՝ զոր հանդիսականները հաճոյքով ծափահարեցին այս տարի ալ, բեմադրուեցաւ իբրեւ զաւելչա Երկու ծայրայեղները, եւ հուսկ կրկնուեցաւ խաղերէն լեզուով «Lo scherzo dei veleni» երգախառն զուարճալի խաղը:

Բ.

ԵՐՈՋ. ՄԻՆԹԱՐ ԱԲԲԱՀՕՐ ՅԻՇԱՏԱԿԸ

Ապրիլ 26ին կատարուեցաւ Միաբանութեան Հիմնադիր՝ Երոջ. Միխիթար Աբրահայր մահուան տարեդարձի յիշատակը վանական ամփոփութեան մէջ ու հողեկան վանդավառ եռանդով: Ամէն տարի կը խանդավառ եռանդով: Ամէն տարի կը նորոգուի այս հանդէսը անոր մեծ հողէն, մտքի զօրաւոր լոյսէն ճառագայթ մը, կայծ մը, ներշնչում մը ստանալու համար որդիական անկեղծ պաշտամունքով: Չայնաւոր պատարագէն վերջ կղզիի Մաւնաղարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ աւանդական զրարար ճառախօսութիւնը, կատարուած Պ. Հ. Եսայի Գոուզեանէն, որուն կը նախագահէր Ուլուհոն Վերայ. Աբրահայրը Հ. Սրապիոն Վ. Ուլուհոնեան, ներկայութեամբ Մեծարդոյ եւ Վարժապատուական Հայրերու, Մ. - Ռ. Վարժարանի Տեսչին, անոր աջակից վաստակաւոր Հայրերու եւ աշակերտութեան ներկայացուցիչ խումբի մը, եւ վանքիս բովանդակ աշակերտութեան:

Ճառախօսը նիւթ ունէր՝ Միխիթարի եւ Միխիթարեան առաքելութիւնը զոր շատ գեղեցիկ ու կուռ ոճով ներկայացուց: Նկատելի վերջ Մեծն Միխիթարի առաքելական հողին բարձրութիւնը եւ անոր լաջան հողին բարձրութիւնը եւ անոր կատարած գործերը իբրեւ անհատ՝ ցոյց տուաւ թէ ինչպէս Միխիթարի լուսամիտ հանճարը տեսաւ շատ կանուխէն՝ որ հայ ազգի բարոյական ու մտաւորական վերանորոգումին համար անհրաժեշտ էր հիմ-

նել կեդրոն մը, ուր խտանար ուժերու միութիւն մը տեւական կերպով իրագործելու համար այն ծրագիրը, զոր կ'որոճար ան մտքին մէջ՝ տակաւին երիտասարդ քահանայ Ս. Նշանի վանքին մէջ:

Երկրորդ մասով անցաւ նկատելու, յարգելի ճառախօսը, Միխիթար Աբրահայր առաքելներ պատրաստելու կերպն ու ոճը, տողորելով ամէն բանէ առաջ անոնց մէջ Աստուծոյ փառքին համար աշխատելու զաղափարականը, Եկեղեցւոյ եւ Ազգի անշիտի եւ ուղիղ զաղափարն ու սէրը, լայն հմտութիւնը Ս. Գրքի եւ Ս. Հայրերու վարդապետութեան, մարդկային ուսումներու եւս կարեւորութիւնը, ու մանաւանդ զհողութեան եւ վշտակրութեան հողին՝ տոկալու համար հալածանքի, նեղութիւններու, որոնց պիտի հանդիպէին անխօսափելիօրէն իրենց առաքելական ասպարէզին մէջ, ինչպէս նա հանդիպեցաւ:

Երրորդ մասով կեդրոնացաւ Միխիթարեան առաքելութեան երկու էական տարրերու վրայ՝ Գրքի եւ դպրոցի, այսինքն տպագրութեան, հրատարակութիւններու եւ դաստիարակութեան մասին, որոնց հիմերը դրաւ եւ ուղղութիւնը դրեց ինքը Մեծ Սերաստացին, եւ զոր իր յաջորդները հետամուտ եղան այնքան փայլուն եւ զիտակից կերպով կատարելու՝ իրենց յանձնուած իբրեւ սրբազան աւանդ մը:

Արդոյ ճառախօսէն վերջ՝ Ուլուհոն Գերայայժատ Աբրահայրը ներկաներուն ուղղեց իր հայրական խօսքը՝ շնչելով Միխիթար առաքելի յատկանշական գիծերը: Իր գեղեցիկ իմաստներու կարգին ըսաւ նաեւ թէ՛ Միխիթար Նախախնամութեան ընտրուած առաքել մըն է, որ իր մանուկ հասակէն դաստիարակուած Քրիստոսի նեղութեան, տառապանքի, զրկանքի վարժարանին մէջ, եւ անցած ցաւերու ու հալածանքներու բովէն, եղած է լաւ մարդու մարտիկ մը Աստուծոյ բանակին: Իր ոյժը, զիտութիւնը առած է Երկնաւոր Վարդապետէն եւ Ս. Կուսին Եղիցի-էն. անոր սիրտն ու հողին զարդարուած է մէկ մէկէ աւելի գեղեցիկ առաքելութիւններով, Աստուծոյ եւ ընկերին անսահման սիրով. մէկ խօսքով եղած է կատարեալ գործիք մը Նախախնամութեան ձեռքին մէջ՝ տարածելու համար լոյս եւ զիտութիւն: Միխիթար, ըսաւ, անձնական փորձով զիտէր՝ որ ազգային մեր ազգայնական սպիտակ սպիտակ ձեռքերը գործունէութեան՝ խօսքով ու գրչով: Թէեւ զբաղած զաստիասութիւններով, բեռնաւորուած

մեծամեծ հողերով, սակայն ժամանակ դատա գրական ընդարձակ գործեր եւս արտադրելու՝ հայ ժողովուրդին հողին եւ միտքը բարձրացնելու եւ ազնուացնելու համար: Յիշեց նաեւ թէ ինչպէս Միխիթարի հսկայ ծրագիրը ամբողջացուցին իր մեծ զաւակները՝ Չամչեանները, Աւետիքեանները, Ազգերեանները, Ինճիճեանները, Բաղրատունիները, Հիւրմիւզները, Ալիշանները, եւ թէ ինչպէս անոնց շարքը կը հասնի մ'ինչեւ մեր օրերը, անձեր՝ նուիրուած ուսումնասիրութիւններու, զրական ծանր վաստակներու՝ մի միայն ազգին լուսաւորութեան եւ բարձրացման համար: Ու ասով Միխիթարեան առաքելութիւնը ահաւասիկ կը շարունակէ միշտ Միխիթարի գործը:

Գ.

ԲԱՐԵՐԱՐԱՅ ՅԻՇԱՏԱԿԸ ԱՄԱՎԵՐՁԻ ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԵՍԸ

Միխիթար Աբրահայր անմահ յիշատակին տօնախմբութենէն վերջ՝ կատարուած Ս. Ղազարու մէջ, Մուրատ - Ռափայէլեան վարժարանի Տեսչութիւնը՝ Ազգին մեծ Բարերար Միխիթարի եւ հայ պատանեկութեան բարերար՝ Մուրատի եւ Ռափայէլի յիշատակը շքեղ հանդէսով մը եւս պատուեց վարժարանին թիւիտլեան փառահեղ սրահին մէջ:

Այդ յիշատակին միացուցած էր այս տարի նաեւ դպրոցական կեանքի փակման եւ պարզեւարաշխութեան հանդէսները: Կը նախագահէր Գերայ. Աբրահայրը Հ. Սրապիոն Վ. Ուլուհոնեան, որուն երկու կողմերը բաղմած էին Միխիթար Պատրիարքին ներկայացուցիչ՝ Գերայ. Տէ Լուրա, եւ Ուլուհոն Վ. Տայեան: Ներկայ էին նաեւ վեներտիկի Գաւառին Կուսակալին ներկայացուցիչ՝ Հրմար. Պէլթրամէ, վեներտիկի գաւառին Ուսմանց Վարիչին ներկայացուցիչը, Տանթէ Ալիկիէրի Ընկերութեան Նախագահը՝ ձերունադարդ Ամէտէոյ Մասարի փաստարանը, Չինուորական ու Ոստիկանական Պաշտօնատուներու ներկայացուցիչները, եւ ուրիշ հրաւիրեալներ, բրժիչի, ճարտարագետ եւ ծանօթ անձնատուութիւններ, վարժարանիս ուսուցչական Մարմինը, հայ գաղութին, ինչպէս նաեւ փութացած էին գալ Բաղուսայէն եւ ուրիշ տեղերէն եւս ազգայիններ: Սրահը լի էր ամբողջապէս ընտրեալ խիտ բաղմութեամբ մը:

Սրահին երկու կողմերը կը զարդարէին վարժարանին եւ խտարական դրօշները, բռնուած երկու աշակերտներէ:

Հանդէսը ժամը 16ին սկսաւ ազգային քայլերգով, ունկնդրուած յոտնկայս, որուն յաջորդեց իսկոյն Փուլլէինի «Inno a Roma»:

Ապա բեմ հրաւիրուեցաւ օրուան ճառագոյր՝ իտալացի Աղեքսանդր Պրաս, պետական քաջ փաստարան եւ անուանի դէմք Վենետիկի մէջ եւ շրջակայքը: Սա համառօտ, կուռ եւ ազդեցիկ կերպով խօսեցաւ՝ պատշաճեցնելով իր իմաստները աղբիւրին եւ աշակերտներու զգացումներուն: Ծանրացաւ Բարերարներուն կատարած մեծ գործին եւ անոնց վսեմ դադափարականին շուրջ, թէ ինչպէս պատանիներու դաստիարակութեան կարեւորութիւնը ըմբռնելով՝ հիմնած են այսպիսի Հաստատութիւն մը, ուսկից հարիւրաւոր սերունդներ անցած են օգտակար ըլլալով մարդկութեան եւ մանաւանդ իրենց տառապեալ ազգին: Մխիթարեան Հայրերը որոնք այդ գործին եռանդուն եւ արդիւնաշատ վարիչներն են, ըսաւ, արդէն ծանօթ են Վենետիկ մէջ իբրեւ գիտնական ու բարի վարդապետներ. դուք ալ հետեւելով անոնց (խօսքը ուղղելով աշակերտներուն) պիտի հասնիք ձեր լուսաշող նպատակին: Աստուած եւ Հայրենիք, երկու մեծ դադափարները՝ զոր հոս ձեզի կ'աւանդեն, երկու զօրաւոր բոցերու կը նմանին ջերմացնող եւ լուսաւորող հողիները՝ ձկտելու համար միշտ դէպի բարձրը, գեղեցիկն ու բարին, և դէպի իսկական վախճանը մարդկութեան: Այդ միեւնոյն բոցն է, որ այսօր ողբերած է նաև Իտալիոյ դաւակները իրենց ներկայ մեծ պատերազմին մէջ՝ զոր կը մղեն արդարութեան, իրենց իրաւունքներու ազատութեան եւ ազգային կենսունակութեան դատին համար: Ապա մաղթեց Տեսչութեան որ իր հասցուցած հունձքովը բերկրի, տեսնէ ու վայելէ աշակերտներուն մէջ գործադրութիւնը իր հետապնդած դադափարականներուն:

Հայրեն լեզուով ուղերձ մ'ըրաւ շրջանաւարտ աշակերտներուն Հ. Սահակ Վ. Տէր-Մովսէսեան, ուսուցիչ ազգային պատմութեան, մաղթելով փայլուն ասպարէզ գործունէութեան՝ մեծ Բարերարներու զծած ուղիէն քալելով:

Շրջանաւարտ աշակերտներէն՝ Եղաշահնէճեան Յարութիւն եւ Թերզեան Հրայր, մին հայրենի միւսը իտալերէն լեզուով կարդացին երախտագիտական զգացումներ:

րու արտայայտութեամբ իրենց հրաժեշտի ողջոյնը վարժարանին՝ ուր անցուցած են իրենց մանկութեան ամէնէն անոյշ տարիները, դաստիարակ Հայրերուն՝ որոնց կը պարտին իրենց կրօնական ու իմացական զարգացումը: Ու հիմա որ մ'օտ են ոտքերնին դպրոցի սեմէն դուրս դնելու՝ կը զգան բաժանումի դառնութիւնը. ըսին սակայն թէ կը մեկնին խոստանալով հաւատարիմ մնալ իրենց ստացած սկզբունքներուն եւ օգտակար անդամներ հանդիսանալ հեռաւոր եւ սիրելի Հայրենիքին:

Զգայուն արտասանութիւններ կատարեցին Վարդան Աստուածատուրեան եւ Անդրանիկ Էպէյեան փոքրիկները՝ խլելով ծափահարութիւններ:

Գեղարուեստական բաժնին մէջ որ յատուկ խնամքով բաւական ճոխ պատրաստուած էր, յիշատակելի է Մողարդին «Serenata»ն նուազուած յարական գործիքներով, Վերտի «Oh Signore» քառամայն, եւ Բօսսինի Մովսէսի աղօթքը՝ եռամայն խմբերգները, երգուած շատ ճշտութեամբ եւ զգացումով, ինչպէս նաև Պէշիկթաշլեանի «Եղբայր եմք մեք»ը: Յատուկ ծափերու արժանացաւ Եղուարդ Եփրեմեան շրջանաւարտ աշակերտը՝ որ արդէն ճարտար դաշնակահար, ինքնաշխատութեամբ սորված էր նաև ջութակը ու այդ օրը ցոյց տուաւ իր երաժշտական եզակի ձիրքը եւ ընդունակութիւնը՝ նուազելով Քորէլիէն, Վէրաչինի-Քօրթիէն եւ Տիգրանեանէն: Վարժարանին ջութակի ուսուցիչը, համակրելով պատանիին եռանդուն ու աղնիւ հողիին, ձրի քանի մը դասեր եւս աւանդած էր կատարելագործելու համար անոր մէջ յայտնուած բացառիկ տաղանդը:

Հուսկ բեմ բարձրացաւ Վարժարանին Ուսումնապետը՝ Հ. Մեսրոպ ձանաչեան, տարեկան տեղեկատուութիւնն ընելու իտալերէն լեզուով: Իր յարգանքի տրիտուրը բերելէ վերջ անմահ Բարերարներու յիշատակին, ներկայացուց 1941-1942 տարւոյ դպրոցական գործունէութեան պատկերը իր համառօտ գծերուն մէջ, ձեռք բերուած ուսումնական յաջողութիւնները, հանդէսները եւ կատարուած զիտական պտոյտները եւն...:

Ակնարկեց դպրոցական ներքին կեանքին եւս, ու ըսաւ որ Տեսչութիւնը ամէն ջանք թափեց, հակառակ ժամանակի աննպաստ պայմաններուն, հոգալու աշակերտներու իմացական ու բարոյական զարգացման հետ նաև անոնց առողջապահութեան ու նիւթականին վերաբերեալ ամէն միջոց:

ՄՈՒՐԱՏ - ՌԱՓ. ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ ՏԵՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆԸ ԵՒ ՇՐՋԱՆԱԻԱՐՏՆԵՐԸ
ՏԱՐԵՇՐՁԱՆ 1941 - 1942

Առջևի կարգ. ձախէն աջ՝ վարդապետներ.
Հ. ԲԱՐՍԵՂ ԶԷՓԻՉԵԱՆ՝ Մատակարար. - Հ. ՊԵՏՐՈՍ ԺԻՉՄԷՃԵԱՆ՝ Ուսուցիչ. - Հ. ՍԱՀԱԿ Վ. ՏԷՐ-ՄՈՎՍԷՍԵԱՆ՝ Ուսուցիչ. - Հ. ԳԱՐԵԳԻՆ Վ. ԼԱԶԱՐԵԱՆ՝ Տեսուչ. - Հ. ՅԱԿՈՐՈՍ Վ. ԲՈՍՊԵՆԻՍԵԱՆ՝ Փոխ-տեսուչ. - Հ. ՄԵՍՐՈՊ ԺԱՆԱՇԵԱՆ՝ Ուսումնապետ:

Նստի կարգ. ձախէն աջ՝ Շրջանաւարտներ.

ՀՐԱՅՐ ԹԵՐՁԵԱՆ	Ծն. Ատոխ-Ապեպա	1925	Մուտք ի Վարժարան	1937
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵԱՂԷԱՆԷՃԵԱՆ	» Մերսին	1924	»	» 1937
ՎԱՀԷ ԶԷՍՄԷՅԷՃԵԱՆ	» Կ. Պոլիս	1924	»	» 1936
ՅՈՎԱԷՓ ՊՈՒՇԷՒԿԵԱՆ	» Պոտարեշա	1923	»	» 1936
ՎԱԶԳԷՆ ՂԱԶԱՐԵԱՆ	» Ատոխ-Ապեպա	1923	»	» 1938
ԵԿՈՒԱՐԳ ԵՓՐԵՄԵԱՆ	» Գահրէ	1925	»	» 1938

Շեշտեց անոնց ուսումնասիրութիւնը, յաճախ դժուարած զանազան առիթներով արտաքին ուսուցիչներէն, եւ ի խրախոյս կարտաց անունները այն աշակերտներուն որոնք ման եւ բարի վարքի մէջ:

Շնորհակալութեամբ յիշատակեց այն ընկերութիւնները, մարմինները կամ անհատները որոնք հաճած էին մրցանակներ զրկել քաջագոյն աշակերտներու, այսպէս յիշեց նախ Գերպ. Աբբասօր բարի վարքի համար տուած ոսկի ու արծաթ մետալները, Արտաքին Գործոց Նախարարութեան զրկե-

լած զրքերը, ինչպէս նաև «Տանթէ Ալի-կիլիբի» ընկերութեանէն եւ Ս. Ղազարու Հայկական ձեմարանէն ստացուածները եւն...:

Նախ քան անցնելը սակայն պարզեալաւորութեան, յայտարարեց շրջանաւարտ աշակերտները որոնք ծափերու ուրախութեան մէջ ընդունեցան իրենց վկայականները բարձրաստիճան հիւրերու կամ իրենց սիրելի արեւակիցներու, եւ կամ մ'օտաւոր ծանօթներու ձեռքէն:

Ապա տուաւ անունները իւրաքանչիւր դասարաններու մէջէն երեք քաջագոյն ա-

չակերտներու՝ որոնք բարձրաստիճան հրա-
ւիրեալներու ձեռքէն կը ստանային իրենց
յատկացուած մրցանակները:

Ե. Դասարանէն

- Ա. Եղուարդ Պօղոսեան
- Բ. Եղուարդ Գէորգեան
- Գ. Արշաւիր Թերզեան

Գ. Դասարանէն

- Ա. Գրիգոր Պէճեանիլեան
- Բ. Աւետիք Յակոբեան
- Գ. Մինաս Մինասեան

Գ. Դասարանէն

- Ա. Գէորդ Սազանեան եւ
Կարապետ Աւագեան
- Բ. Յակոբիկ Հաքիսեան
- Գ. Ոսկան Մարտիկեան

Նախապատրաստակաւնէն

- Ա. Վարդան Աստուածատուբեան
- Բ. Հենրիկոս Միքայէլեան
- Գ. Գրիգոր Ոսկերիչեան

Յատկացուած էին նաեւ յատուկ մրցա-
նակներ, զրկուած Ս. Ղազարու Հայկական
ձեմարանէն ու «Բագմալէպ»ի Խմբագրու-
թեանէն՝ Հայերէնի մէջ քաջագոյն հանդի-
սացող աշակերտներուն. ինչպէս նաեւ իւ-
րաքանչիւր դասարանի աշակերտներէն ջա-
նասիրութեան մէջ գովելիները ստացան
առանձին նուէրներ:

Բացի ուսման մրցանակներէն շնորհուե-
ցան Բարի վարքի մետալներ. Ոսկիին ար-
ժանացաւ Գրիգոր Պէճեանիլեան, եւ Արծա-
թին Գրիգոր Պոտիկեան:

Հանդէսը փակուեցաւ Փաշական ու Վար-
ժարանին քայլերգով՝ ընկերութեամբ գոր-
ծիական երաժշտութեան. եւ հիւրերը
զուարթ ու գոհունակ շնորհատուրէլէ վերջ
Տեսչութիւնը եւ շրջանաւարտները, ցրուե-
ցան կամաց կամաց, զեղեցիկ ու հաճելի
յիշատակներ տանելով հետերնին հայկա-
կան վարժարանէն:

Յաջորդ օրը արդէն քաղաքին լրացիւ-
ները արձագանգը տուին հանդէսին:

Նր ցաւիմը չկարեմալ զնելու հոս մկարագրութիւնները զպրոցական մերքին հանդէսներու՝ հա-
լէպի եւ Աղեքսանդրիոյ մեր վարժարաններուն՝ ներկայ պատերազմի պատճառաւ խափանուած ըլլալով
հազորդակցութիւնները:

Դ.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ
ԱԶՈՂՈՅԻ ՄԷՁ

Արձակուրդներու շրջանին Ազոլոյի հո-
վասուն բարձունքին վրայ՝ ուր ամէն տա-
րի Մ. - Ռ. վարժարանի աշակերտութիւնը
կ'անցընէ երեք ամիս սթափումի, հանդստի
ու զուարճութեան օրեր, Տեսչութիւնը զե-
ղեցիկ զաղափարն ունեցաւ տեղւոյն Էլէո-
նորա Տուզէ՝ պատմական հասարակաց
թատրոնին մէջ՝ ներկայացում տալու խա-
լերէն լեզուով, ի նպատակ Ազոլոյի Աղքա-
տախնամ Ընկերութեան՝ ըստ Քաղաքա-
պետի փափաքին: Օգոստոս 25ին որոշուած
էր ներկայացումի թուականը, ու սահման-
ուած օրը արդէն տոմսերը մեծ մասով
վաճառուած էին եւ մաս մըն ալ նոյն օրը
մուտքին վաճառուելով՝ Մրահը լեցուած
էր բազմութեամբ, որոնց մէջ գլխաւորա-
պէս Վենետիկեան դաւառի զանազան տե-
ղերէ քաղաքացիներ՝ արձակուրդի համար
Ազոլոյ գտնուելով այն օրերուն: Պաշտօ-
նական օթեակին մէջ ներկայ էին Ազո-
լոյի Քաղաքապետը, Փաշական քաղ. Բար-
տուղարը եւ Ուխտիս Ընդհ. Աթոռակալը:

Ձեռք բերուած յաջողութիւնը շատ զո-
հացուցիչ էր, խանդավառիչ աշակերտու-
թեան եւ միանդամայն պատուարեր Հայ
անունին ու Վարժարանի Տեսչութեան:
Ներկայացումին յաջորդ օրը՝ բարեկամներ
ու ծանօթներ, ամէնքն ալ կը շնորհաւո-
րէին ու կը հաղորդէին նաեւ խնդակցու-
թիւնները շատ մը օտարականներու՝ լսե-
լով անոնց բերնէն զովեստի խօսքեր հայ
պատանիներու արթուն, աշխոյժ ու գիտա-
կից խաղարկութեան մասին: Մեծ ազդե-
ցութիւնը գործած էին բացի պատմական
տրամէն՝ նաեւ խմբերգները խոտալական ու
հայկական ընտրուած կտորներու Ռոսսի-
նիէն, Վէրտիէն, Փոնցիլաքուայէն եւ կո-
միտաս Վարդապետէն, երգուած անթերի
ճշգրտութեամբ՝ ներկայացումը սկսելէն
սոսալ:

Վարժարանի Տեսչութիւնը ապա նկատե-
լի գումար մը նուիրեց Քաղաքապետին,
Ազոլոյի աղքատներուն յատկացուելիք,
որուն համար ան իր յատուկ շնորհակալու-
թիւնը կը յայտնէր նամակով:

ԽՄԲ.

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՆՇԽԱՐ ՄԸ
ՈՂԲ. ՈՒՍԶ. ՆԻՔՈՂԱ. ԵՕՐԿԱՅԷՆ

Հաճոյքն ունիմք ստորեւ մեր ընթերցողներուն նուիրելու սրտագրաւ նշխար մը՝ հայ ազգն և
անոր մշակոյթը սիրող ու փառաբանող մեծ մարդուն, ՆԻՔՈՂԱ ԵՕՐԿԱՅԷՐ՝ ինչպէս խոստացած էինք
Բագմալէպի նախորդ թիւով. Այդ նշխարը երեք տունով ոտանաւոր մըն է, գրուած տպաւորութեան
և ներշնչումիմ տակ այցելութեան Ս. Ղազարու Մայրավանքիս, որ ներկայացուցիչն է արդարեւ
դարաստ պանդուխտ հայութեան՝ լատինական այս ազգի և հիւրընկալ ամերիկացիներուն վրայ՝ պանպա-
նելով մեր ազգիմ ամուսնը, լեզուն և բոլոր սրբութիւնները. Ողբ. Ուսուցչապետ ուսմաներէն գրած
է այդ ոտանաւորը և ստորեւ դրած է նոյնին իր կողմէն կատարած իտալերէն թարգմանութիւնը՝
զոր նոյնութեամբ կը հրատարակենք ընագրին և մամակին հետ, զնելով անոնց ներկայութիւն և
հայերէն թարգմանութիւնը ի զիւրութիւն մեր ընթերցողներուն. **Հ. Ե. Փ.**

Venezia
Casa Romana 26 Agosto 1929

Venerando Padre
Partendo, mi permetto, in memoria della
magnifica accoglienza ed in testimonio della
mia commossa simpatia per la loro nobile
ed infelice nazione, di mandarle questi pochi
e modesti versi.
Gradisca, Venerando Padre, l'espressione
dei miei ottimi sentimenti.
N. JORGA
Rettore dell'Università di Bucarest
Socio dell'Accademia di San Lazzaro

Վենետիկ
Ռուսմանական Տուն 26 Օգոստոս 1929

Մեծարգոյ Հայր
(Հ. Յովիան Վ. Արգեր)
Ներուի ինձ, մեկնելու պահուս, Ձեզի
զրկել այս համառօտ եւ համեստ ոտանա-
ւորը՝ ի յիշատակ Ձեր ինձի ըրած սքան-
չելի հիւրասիրութեան եւ ի նշան իմ սըր-
տայոյդ համակրութեանս՝ հանդէպ Ձեր
ազնուական եւ տարաբախտ ազգին:
Ընդունեցէք, Մեծարգոյ Հայր, արտա-
յայտութիւնը լաւագոյն զգացումներուս:
Ն. ԵՕՐԿԱ.

Տեսուչ Պուքրէշի Համալսարանին
Անդամ Ս. Ղազարու ձեմարանին

Pribegi goniti din terile supuse,
Razleti parinti astfel in larga lume,
Ducând cu voi o limba doar si—un nume,
In locul unde soarta grea va puse.

Dar ati adus din departarea voastra
Si toata floarea de la voi de—acasa
Si toata arta veche si frumoaasa
Pe acest colt latin de mare—albastra.

Incât, atunci când v'arde nostalgia,
Privind la ele, dorul vi se curma,
Caci, de—i ramasa maica voastra'n urma,
Aveti cu voi intraga poesia.

(O, in italiano)

Esuli scacciati dalle regioni schiave,
Nel largo mondo sempre singolari,
Portando solo lingua e l'antico nome,
Nel luogo dove vi portò la ria sorte.

Con voi menaste dalla terra madre
Tutti i fiori dell'amata casa
E tutta l'arte vecchia e bella
Sulla latina sponda dell'azzurro mare.

Cosichè, quando nostalgia preme,
Nel riguardar, il doglio vi cessa:
Se stà indietro la nativa terra,
Con voi è qui la poesia tutta.

Գերուած երկրէն՝ վրտարանդի պանդուխտներ,
Միշտ անուանի էք երկրիս վրայ համօրէն,
Որ կը տանիք լոկ հին անունն եւ լեզուն
Ուր տարաբեց քակատագիրը դրժնէ:

Գու՛ք մայրենի երկրէն ձեզի հետ տարիք
Ձեր սիրական տան ծաղիկները բոլոր,
Եւ գեղարուեստն ամբողջ չքնաղ, հիմաւորց,
Կապոյտ ծովի լատինական ակիմ վրայ:

Այնպէս որ, երբ մնչէ կարօտը ձեր վրայ,
Պիտի դադրի ձեր ցամփ երբոր դուք դիտէք
Թէ ձեր ետին կանգուն է հողն հայրենի,
Ձեզ հետ այստեղ է քերթուքիւնը ամբողջ: